

Grootste energiecoöperatie telt 50.000 aandeelhouders

Dirk Vansintjan.

Ongeveer 50.000 mensen zijn aandeelhouder van Ecopower, de grootste energiecoöperatie in België en zelfs in Europa. Dirk Vansintjan is een van de coöperanten en is ook bestuurder van Ecopower.

Dirk woont in het Vlaams-Brabantse Rotselaar, in een watermolen die een van de vele projecten is van de coöperatie. De molen levert stroom aan 140 gezinnen. Maar Ecopower telt nog veel andere projecten, met onder andere windturbines in Eeklo, Gent, Doornik. Een gesprek met een gedreven milieubeschermer, die liefst zou willen dat we allemaal actieve burgers zouden zijn!

“ We zouden allemaal participatieve burgers moeten worden! ”

Hoe ben je ertoe gekomen om te werken met het concept van een coöperatie?

Daarvoor moeten we terug naar de jaren 1980. Ik was toen heel actief in de anti-atoombeweging. Maar ik besepte al vlug dat het niet volstond om te betogen om de bevolking echt te overtuigen. Je moet ook alternatieven ontwikkelen, onder andere voor kernenergie, en aantonen dat die haalbaar zijn. En je moet de burger ook mee de richting wijzen. Zo kiemde geleidelijk aan het idee om een coöperatie op te richten, waarin iedereen zijn zeg kon hebben.

Wat zijn de voordelen voor de burger als aandeelhouder?

Als burger financier je mee de energietransitie – als consument, belastingbetaler of spaarder. Als je als burger aandeelhouder wordt, ben je ten minste zeker dat je geld wordt besteed op lokaal vlak en bijvoorbeeld niet in landen die op grote schaal gas en olie produceren. Meer concreet, op het terrein, heb je ook inspraak over de richting die de transitie zal uitgaan. Elke coöperant heeft dezelfde invloed, ongeacht het aantal aandelen dat hij of zij bezit in de coöperatie. Kortom, de besluitvorming verloopt democratisch. Je kunt bijvoorbeeld eensgezind beslissen dat de winst van de elektriciteitsproductie wordt uitbetaald in de vorm van dividenden, maar je kunt ook beslissen om te investeren in nieuwe duurzame projecten...

Als aandeelhouder wordt het project waar je medeigenaar van bent, uiteindelijk ook jouw eigen project. Dan ga je ook gemakkelijker de eventuele nadelen ervan aanvaarden. Aandeelhouders uit Eeklo, waar we een van onze eerste windmolenprojecten hadden, vertelden dat ze bij hun terugkeer uit vakantie

al van ver de windmolens zagen draaien en zeiden: “Aha, we zijn er.”

Kan iedereen aandeelhouder worden?

Natuurlijk! Het is de bedoeling om zo veel mogelijk mensen bijeen te brengen. Het idee is eenvoudig: hernieuwbare energie – of het nu om wind- of zonne-energie gaat – is een ‘gemeenschappelijk goed’. Die moet dus ‘toebehoren’ aan zoveel mogelijk mensen.

Als aandeelhouder krijgen de mensen ook een bevoorrechte relatie met het concept energie. Veel coöperanten voelen zich in eerste instantie gewoon klant van een coöperatie. Maar geleidelijk aan beseffen ze dat ze meer zijn dan gewone klanten. Van passieve klanten worden ze participatieve klanten. Dat voert er niet alleen toe dat ze de projecten voor hernieuwbare energie als hun eigen projecten gaan beschouwen. Het elektriciteitsverbruik bij de aandeelhouders is op zeven jaar tijd ook met gemiddeld 46% gedaald. Dat is enorm. Een groot aantal van hen heeft zonnepanelen laten plaatsen, wat voor een deel die daling verklaart. Maar er ontstaat ook een gezonde concurrentie om de energierekening te verlagen. En het werkt! Naarmate de aandeelhouders energie besparen, kunnen de coöperaties het zich natuurlijk ook veroorloven om energie te leveren aan een groter aantal mensen... die zich op hun beurt beter bewust worden van de energieproblematiek.

Welke plaats nemen coöperaties volgens jou in bij de overgang naar een duurzamer energietoekomst?

De rol van de coöperaties is op dit moment slechts van marginaal belang in België. We leveren ongeveer 1% van de elektriciteit voor gezinnen. Het is onze ambitie om dat op te trekken tot 10% en – waarom niet – tot 25% van de totale productie tegen 2050! ■

Hoe werkt een energiecoöperatie?

Een energiecoöperatie is een soort ‘onderneming’ die toebehoort aan de aandeelhouders of coöperanten, die allemaal een maatschappelijk doel nastreven dat ze alleen niet zouden kunnen bereiken, zoals de plaatsing van een of meer windmolens.

Iedereen kan coöperant worden, op voorwaarde dat hij of zij een aandeel koopt van de coöperatie. Elke coöperant heeft hetzelfde gewicht in de algemene vergadering, ongeacht het geïnvesteerde bedrag. De coöperanten beslissen eensgezind hoe de eventuele winst van de coöperatie wordt bestemd. Het ene jaar kunnen ze dividenden krijgen (wettelijk beperkt tot 6% van het geïnvesteerde bedrag). Het andere jaar ontvangen ze misschien niets, omdat de winst zal dienen om nieuwe projecten te financieren, zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van een windmolenpark.

De coöperatie ‘rekruteert’ bij voorkeur een maximum aantal kleine coöperanten ‘uit de buurt’. Op die manier wordt bv. de windmolen die wordt gebouwd, ook een beetje ‘hun’ eigen molen.

